

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

ЯК ЗАСІБ РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІН КОМП'ЮТЕРНОГО ЦИКЛУ *в аграрних коледжах*

Педагогіка
школи

УДК 378.026.016:004

У статті автор розглядає соціальні мережі та їх можливості в якості засобу організації ресурсно-орієнтованого навчання. На прикладі застосування соціальної мережі Вконтакті автор пропонує різноманітні способи та прийоми організації навчання дисциплін комп'ютерного циклу.

Ключові слова: соціальна мережа, ресурсно-орієнтоване навчання, дисципліни комп'ютерного циклу.

Вплив інформаційних технологій на сучасне суспільство призводить до зміни традиційних сфер комунікації. Інтернет стає майданчиком для безбар'єрного спілкування людей з різних міст, країн, культур. Зниження вартості послуг Інтернету нині дозволяє студентам і викладачам активно використовувати сучасні Інтернет-сервіси в навчальному процесі. Зазначені тенденції призводять до перегляду самої концепції організації навчальної діяльності: формується нова мережева розподілена модель навчання як дидактична основа ресурсно-орієнтованого навчання студентів. Ресурсно-орієнтоване навчання (РОН) – комплекс форм, методів і засобів навчання, спрямованих на цілісний підхід до організації навчального процесу, що зорієнтований не лише на засвоєння знань і набуття навичок, але й на тренінг здібностей самостійного й активного перетворення ін-

формаційного середовища шляхом пошуку і практичного застосування інформаційних ресурсів [3].

РОН як сучасний напрям навчання в школах, коледжах та університетах нині активно вивчають зарубіжні дослідники Abdul Paliwala, Margaret Butler, Elizabeth Green, Shu-Nu Chang, Janette R. Hill, Michael J. Hannafin, Jacqueline Smith-Autard, Paul Maharg, акцентуючи увагу на ролі бібліотекаря (педагога-бібліотекаря) у навчальному процесі, а також орієнтують на свідоме самостійне здобування знань, на освіту протягом життя. Вони зазначають, що РОН як дидактична система вимагає, у першу чергу, активного навчання від студентів і активної роботи від викладачів. При цьому педагоги мають використовувати в навчальному процесі різноманітні ресурси (традиційні друковані, електронні, мультимедійні, ві-

Наталія КОНОНЕЦЬ

Викладач інформатики та комп'ютерних технологій Аграрного коледжу управління і права Полтавської державної аграрної академії, викладач вищої категорії, викладач-методист, кандидат педагогічних наук

Науковий консультант: доктор педагогічних наук, професор Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка
ГРИНЬОВА
Марина Вікторівна

Педагогіка школи

Педагогіка: інноваційні технології

Мал. 1. Електронний ресурс „Інформаціонные технологии для учителей“ (соціальна мережа Однокласники)

The screenshot shows a social network profile for a group titled 'Информационные технологии для учителей'. The profile includes a large banner image of a teacher, a summary of 5 services for creating presentations, and a link to the website (http://vk.com/itforteacher?w=wall-46220886_935). The sidebar features various advertisements for services like 'Онлайн кредит' (Online credit), 'Реклама в Потребе' (Advertising in Demand), and 'Одежда из Германии' (Clothing from Germany).

Мал. 2. Формування контенту в мережі Вконтакті

The screenshot shows the 'Text field for posting informational content' with a sample message: 'Наталия Кононец Яка форма лекції Вам більше подобається?'. Below it is the 'Attachment block' with options: 'Прикрепить' (Attach), 'Фотографию' (Photo), 'Видеозапись' (Video), 'Аудиозапись' (Audio), and 'Другое...' (Other). Arrows point to both the text input and the attachment block.

Мал. 3. Он-лайн опитування в мережі Вконтакті

The screenshot shows a poll titled 'Каким антивирусом вы пользуетесь?' with the question 'Каким антивирусом вы пользуетесь?' and the instruction 'Анонимное голосование?'. The results are displayed as a horizontal bar chart:

Antivirus	Count	Percentage
Dr.Web	12	13.8%
Avast	43	49.4%
AVG	7	8%
Kaspersky	8	9.2%
Nod 32	9	10.3%
Свой вариант (комментарий)	8	9.2%

At the bottom, it says 'Проголосовало 87 человек.' and 'Получить код' (Get code).

зуальні моделі, інтерактивні відео, віртуальні лабораторії, засоби масової інформації, соціальні сервіси тощо) [10]. Нині Інтернет і його сервіси є розповсюдженим засобом пошуку і використання інформаційних ресурсів, які, завдяки їх динамічності й інтерактивності, доцільно використовувати в навчальному процесі на повну потужність.

Сучасні Інтернет-сервіси, зокрема електронна пошта, телеконференції, інтерактивні бесіди, спочатку вирішували в основному завдання ділового спілкування (ділове листування, інформування, обговорення проблем, робочі комунікації). З розвитком веб-технологій розширювалися і можливості здійснення Інтернет-комунікацій: найпоширенішими формами організації спілкування за допомогою веб-технологій стають гостьові книги, форуми та блоги. Подібні сервіси є потужним дидактичним ресурсом, який доцільно використовувати при вивченні дисциплін комп’ютерного циклу як у школах, так і в аграрних коледжах у рамках реалізації РОН студентів. Як зазначає Shu-Nu Chang (Карлстадський університет, Швеція), Інтернет-сервіси дозволяють студентам навчатися легко, ефективно й отримувати насолоду від навчання, забезпечуючи і студентів, і викладачів постійно зростаючим джерелом інформації [7].

За останні кілька років ми спостерігаємо зміну способів і форм комуніка-

ції в Інтернеті. На сьогодні найуніверсальнішим інструментом спілкування і найпопулярнішим сервісом, що утримує увагу більшої частини Інтернет-аудиторії, є соціальні мережі. Як стверджує Paul Maharg (Австралійський національний університет), використання соціальних сервісів у навчальному процесі є дидактично ефективним завдяки об'єктивно-орієнтованому інтерфейсу, можливості організувати різні форми роботи зі студентами (персональні, групові, випадкове навчання) та методів зворотного зв'язку, відтак досягаються не лише освітні, але й розвивальні цілі [9].

Соціальна мережа – це інтерактивний багатокористувацький веб-сайт, контент якого наповнюється самими учасниками мережі. Сучасна соціальна мережа (у значенні „програмний сервіс“), як правило, пропонує наступний набір послуг: зберігання особистої інформації з контактними даними, пошук людей або інформації, онлайн-органайзер, сховище мультимедійних даних користувача, створення мережевих спільнот тощо [2]. Соціальна мережа є прикладом соціальних Веб-сервісів 2.0 (сучасних засобів, мережевого програмного забезпечення, що підтримують групову взаємодію). Мережева спільнота – це група людей, які підтримують спілкування і ведуть спільну діяльність за допомогою комп’ютерних мережевих засобів [4, 5].

Соціальна мережа в Інтернеті як автоматизоване соціальне середовище, що дозволяє спілкуватися користувачам, об'єднаних спільними інтересами, усередині мережевих спільнот відкриває перед педагогічною практикою *наступні можливості*.

Використання відкритих, безконтактovих i вільних електронних ресурсів. У результаті поширення соціальних сервісів у мережевому доступі з'являється величезна кількість матеріалів, які можуть бути використані в навчальних цілях (мал. 1). Мережеві

спільноти обміну знаннями можуть поділитися своїми колекціями цифрових об'єктів і програмними агентами з освітою.

Самостійне створення мережевого навчального змісту. Нові сервіси соціального забезпечення радикально спростили процес створення матеріалів і розміщення їх у мережі. Тепер кожен може не лише отримати доступ до цифрових колекцій, але взяти участь у формуванні власного мережевого контенту. Сьогодні новий контент створюється мільйонами людей. Вони вносять у мережу нові тексти, фотографії, малюнки, музичні файли, відео тощо, які дуже легко розмістити на власній сторінці у соцмережі. Наприклад, у мережі **Вконтакти** за допомогою кнопки „*Прикрепить*“ або за допомогою простого перетягування можна розмістити текстові та мультимедійні файли, додати карту, графіті, установити таймер для розміщеної публікації, а також організувати он-лайн опитування (мал. 2).

Отже, використання ресурсів мережі уможливило в рамках роботи студентів над груповим проектом організацію опитування серед студентської спільноти. На рисунку 3 зображені результати опитування за одним із аспектів теми проекту „Системне програмне забезпечення“.

ОПАНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ КОНЦЕПЦІЯМИ, ЗНАННЯМИ І НАВИЧКАМИ

Середовище інформаційних додатків відкриває принципово нові можливості для діяльності, до якої надзвичайно легко залучаються люди, які не володіють спеціальними знаннями в галузі інформатики. Нові форми діяльності пов’язані як з пошуком інформації у мережі, так і зі створенням та редактуванням власних цифрових об’єктів – текстів, фотографій, програм, музичних записів, відеофрагментів. Головне – уміти шукати інформацію (мал. 4–5).

Педагогіка школи

Педагогіка: інноваційні технології

Мал. 4. Пошук інформації в мережі Вконтакті (спільноти та групи в Україні)

Мал. 5. Пошук інформації серед відеоресурсів

Мал. 6. Фахова спільнота „Клуб юристів України”

СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ УЧАСНИКІВ СПІЛЬНОТИ

Мережа Інтернет відкриває нові можливості для участі студентів у фахових наукових спільнотах. Цифрова пам'ять, агенти і мережа розвивають не лише наші розумові здібності, але й розширяють поле для спільної діяльності і співпраці з іншими людьми. На малюнку 6 зображені сторінку фахової спільноти „Клуб юристів України”, серед якої студенти юридичного відділення нашого коледжу. І таких фахових спільнот у мережі дуже багато. На малюнку 7 – приклад спільноти, в яку ввійшли ті, хто бажає вивчати комп'ютер у мережі Однокласники.

СТВОРЕННЯ ПЕРСОНАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ ЗНАНЬ

Для оптимізації пошуку інформації в Інтернеті надається можливість створювати власні ресурси з темами, текстами, відео, посиланнями на URL, скріншотами. Як зазначають Doreen Buhnstedt, Philipp Scholl, Christoph Rensing, Ralf Steinmetz (Австрія, Германія), для кращого управління ресурсами доцільним буде створення подібних персональних мереж знань, що уможливлюють структуризацію знань та їх об'єднання єдиною темою і метою [6]. У соціальних мережах зручно створювати персональне навчальне супровідце, яке можна визначити як сукупність методів та інструментів для збору й дослідження інформації, що

Педагогіка школи

Педагогіка: інноваційні технології

постійно необхідно розвивати й оновлювати відповідно до нових можливостей соціальних сервісів [8]. Створення персональної мережі знань уможливлює реалізацію концепції безперервного навчання (life long learning), оскільки студенти навіть після закінчення коледжу не виходять із груп соцмереж, у яких працювали і навчалися, і до сьогодні продовжують спілкування з навчальною метою з викладачами, студентами, колегами.

Мережа знань для вивчення дисциплін комп'ютерного циклу в коледжі нині складається з офіційного веб-сайту коледжу, Електронного навчального ресурсу „Інформатика+”, групи „Вивчаємо інформатику” (мал. 9), групи „Гурток ВІРУС” (мал. 10), персональних сторінок викладачів і профілів студентів у соціальних мережах (які повноцінно функціонують у мережі Вконтакті).

Даний підхід базується на таких принципах: 1) знаннями можуть ділитися всі бажаючі, а не лише викладачі; 2) доступ до навчальних матеріалів є практично необмеженим; 3) між авторами навчальних матеріалів та їх користувачами існує зворотний зв'язок; 3) час, необхідний для внесення змін в існуючі навчальні матеріали, скорочується [1].

Випадкове навчання – не заплановане, несистемне за кріплення корисної інформації, яка запам'ятовується під час використання вебресурсів. Наприклад, підписка на розсилання від соціальної групи „Цікаві факти про книги та письменників”

Мал. 7. Фахова спільнота в мережі Однокласники

The screenshot shows a group discussion on the Odnoklassniki platform. A post by 'Александр Евдакинов' asks: 'Как откалибровать видеопроцессор на ноутбуке Macbook?' (How to calibrate the video processor on a MacBook laptop?). Below the post, there is a link to a blog post from 'Sergii Beletskyy' with the title 'Как откалибровать видеопроцессор на ноутбуке Macbook?' (How to calibrate the video processor on a MacBook laptop?). Other posts in the thread discuss Kingston's new USB 3.0 flash drive and a scene from the movie 'Spiral Tap'.

Мал. 8. Організація підписки

The screenshot shows a group discussion on the Vkontakte platform. A post by 'Александр Евдакинов' asks: 'Цікаві факти про книги та письменників' (Interesting facts about books and writers). The post includes a link to a blog post from 'Sergii Beletskyy' with the title 'Цікаві факти про книги та письменників' (Interesting facts about books and writers). Other posts in the thread discuss the book 'Dark romanticism and ART of Horror' and a scene from the movie 'Spiral Tap'.

Мал. 9. Група „Вивчаємо інформатику”

The screenshot shows a group discussion on the Vkontakte platform. A post by 'Александр Евдакинов' asks: 'Вивчаємо ІНФОРМАТИКУ' (We study INFORMATICS). The post includes a link to a blog post from 'Sergii Beletskyy' with the title 'Вивчаємо ІНФОРМАТИКУ' (We study INFORMATICS). Other posts in the thread discuss the book 'Dark romanticism and ART of Horror' and a scene from the movie 'Spiral Tap'.

Мал. 10. Група „Гурток ВІРУС”

The screenshot shows a group discussion on the Vkontakte platform. A post by 'Александр Евдакинов' asks: 'Гурток ВІРУС' (Virus Club). The post includes a link to a blog post from 'Sergii Beletskyy' with the title 'Гурток ВІРУС' (Virus Club). Other posts in the thread discuss the book 'Dark romanticism and ART of Horror' and a scene from the movie 'Spiral Tap'.

Педагогіка школи

Педагогіка: інноваційні технології

менників” та від багатьох інших груп сприяє такому виду навчання (мал. 8).

Аналізуючи можливості сучасних найпопулярніших соціальних мереж, бачимо, що *соціальні мережі в якості засобу РОН уможливлюють:*

- зручне спілкування в інтерактивному режимі задля організації та участі у спільнотах за різними інтересами;
- різноманітні зручні форми роботи з контентом (текст, графіка, анімація, звук, відео, flash-додатки), що наповнюється самими учасниками мережі;
- організацію он-лайн опитувань і тестувань;
- оперативне оповіщення про всі зміни в особистому інформаційному просторі тощо.

Таким соціальними мережам, як *Facebook* (у світовому масштабі), *Вконтакті* й *Однокласники* (в масштабі України та Росії), вдалося технічно реалізувати те, чого потребує сучасна молода людина, а саме: загальнодоступні соціальні інструменти й засоби взаємодії для побудови власного простору. Слід звернути увагу, що до соціальних мереж належать і тематичні форуми, особливо галузеві, які активно розвиваються останнім часом. Характерною особливістю соціальних мереж є те, що їх контент наповнюється самими учасниками мережі, а також існують установлені зв’язки між ними.

Розглядаючи питання організації РОН із використанням соціальних мереж, аналізуючи досвід колег і власний досвід організації процесу вивчення дисциплін комп’ютерного циклу, які викладаються в аграрних коледжах („Інформатика та комп’ютерна техніка”, „Комп’ютерні технології в юридичній діяльності”, „Офісні системи та електронний документообіг”, „Інформаційні системи і технології у фінансово-кредитних установах”, „Електронна комерція” тощо), ми провели он-лайн опитування серед студентів з метою виявлення найпопулярнішої і найбільш використовуваної соціальної мережі.

Виявилося, що **95,4%** студентів віддають перевагу мережі *Вконтакті*, тому в подальшій роботі ми надали перевагу саме цій соціальній мережі.

Для ефективної організації РОН дисциплін комп’ютерного циклу нами були створені групи „*Вивчаємо інформатику*” (мал. 9) та „*Гурток ВІРУС*” (мал. 10). Крім того, кожна академічна група студентів створила власну групу, наприклад, „*14-ФК*”, „*Наша група – 21 ІД*” тощо.

У процесі роботи були виявлені наступні *позитивні аспекти застосування соціальних мереж в освітніх цілях*.

Комфортне і звичне для студентів середовище спілкування і комунікації. Зовнішній вигляд вікна (інтерфейс), способи комунікації, організація та представлення контенту повністю зрозумілі студентам, що пояснюється тривалим досвідом використання соціальних мереж. Тож немає необхідності навчати студентів роботі в мережі. Якщо порівнювати активність використання студентами спеціально створюваних викладачем в цілях навчання веб-ресурсів із активністю відвідування студентами їхніх профілів у соціальних мережах, то, безумовно, вона буде нижчою. Крім того, студент усвідомлює можливості соціальної мережі не лише як розважального інструменту, але і як могутнього засобу організації навчання і професійної діяльності. Наприклад, студенти Аграрного коледжу управління і права Полтавської ДАА вже давно навчилися використовувати мережу *Вконтакті* у навчальних цілях: на сторінках профілів викладачі розміщують завдання для практичних і лабораторних робіт з інформатики, фізики, хімії; студенти розміщують варіанти розв’язання задач; у процесі розв’язування задач вони консультуються між собою та викладачем, пересилають різні файли тощо.

Широкий діапазон можливостей і форм взаємодії, різноманітність форм комунікації. Вікі-сторінки, форуми, опитування, голосування, коментарі, підписки, відправка персональних по-

Педагогіка школи

Педагогіка: інноваційні технології

відомлень, IP-телефонія та інше забезпечують широкі можливості спільної роботи. Крім того, у соціальній мережі легше обмінюватися цікавими і корисними посиланнями на інші ресурси. Достатньо просто поділитися знайденим ресурсом (наприклад, розміщенням гіперпосилання) через використовувану соціальну мережу. Істотним плюсом використання соціальних мереж при РОН є соціальна доступність викладачів у питаннях здійснення комунікації. Зокрема викладачі можуть розміщувати завдання для студентів на сторінці власного профілю або в групі типу „Вивчаємо інформатику” тощо (мал. 9).

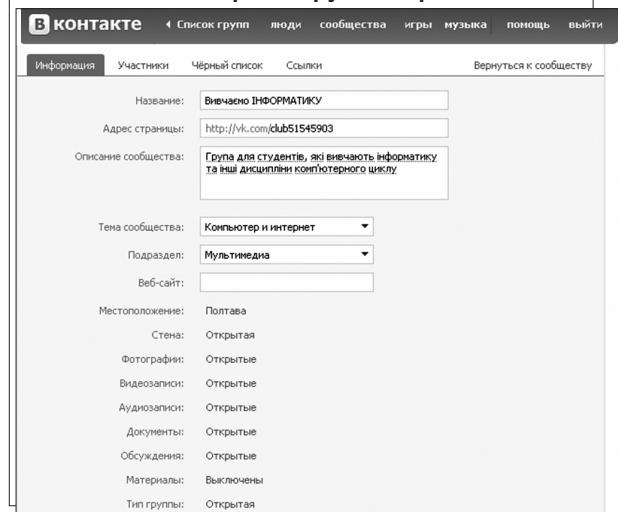
Однозначна ідентифікація користувачів. Найчастіше в соціальній мережі людина виступає під власним ім'ям і прізвищем, рідше – під псевдонімом. В інших Інтернет-сервісах відбувається навпаки. Позитивним моментом є також і те, що студенту не потрібно запам'ятовувати нові логін і пароль для входу в систему, він користується звичним для себе способом ідентифікації в спільноті. Соціальна мережа дозволяє викладачеві краще візуально запам'ятовувати студентів і розуміти їхні інтереси, розробляти завдання, які б зацікавили студентів, а значить – забезпечувати якісне засвоєння навчального матеріалу. Приклад ідентифікації користувачів зображенено на малюнку 11.

У мережі *Вконтакте* присутній великий вибір додатків, які можна використовувати в навчальних цілях (наприклад, до-

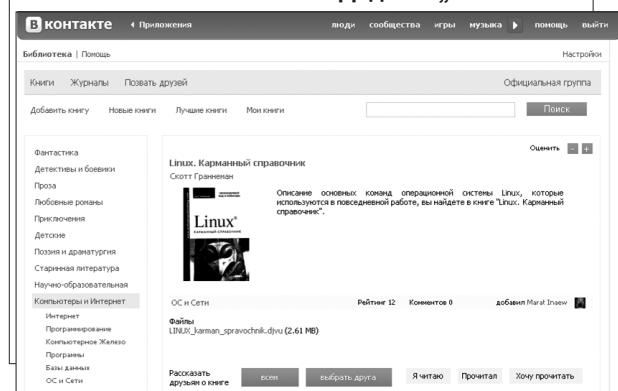
Мал. 11. Деякі учасники групи „Вивчаємо інформатику”

Мал. 12. Створення групи в мережі *Вконтакти*

Мал. 13. Додаток „Бібліотека”

Педагогіка школи

Педагогіка: інноваційні технології

Можливість фільтрації інформації, що надходить.

Активність учасників простежується через стрічку новин. Цей інструмент дозволяє користувачеві не розгубитись у різноманітті інформаційних потоків і здійснювати ефективний моніторинг оновлень різноманітного контенту. У студентів з'являється можливість бути в курсі всіх змін, що відбуваються у процесі навчальної діяльності, відслідковувати освітню активність одногрупників і викладача, який, у свою чергу, спостерігає і координує роботу студентів.

Наприклад, при проведенні заняття на тему „Інтерактивне спілкування” ми зі студентами обговорили попередньо вивчені теми „Засоби створення презентацій та публікацій” у мережі *Вконтакті*, оскільки на стіні профілю групи можна вести інтерактивний діалог зі студентами, ставлячи питання і отримуючи відповіді, є можливість коментувати їх. Прийоми спілкування у соціальній мережі дозволяють провести у цікавій формі актуалізацію знань, умінь, навичок у вигляді інтерактивного фронтального опитування чи мозкового штурму, а також закріпити знання в кінці заняття, задати домашнє завдання.

Широкі можливості спільноти діяльності. Соціальні мережі уможливлюють спільне планування і наповнення навчального контенту, створення власних електронних освітніх ресурсів, об’єднання у групи для навчання, а це, у свою чергу, відкриває студентам можливість поділитися тим, чого вони навчилися і що цікавого знайшли в мережі, не лише зі своїми однокурсниками і викладачем, але й з усім світом. Крім того, у соціальній мережі існує можливість зачленення до участі в освітньому процесі „третіх” осіб: експертів, консультантів, фахівців в галузі, що вивчається. Для викладачів інформатики існують різноманітні спільноти, наприклад, *Учитель інформатики*, *Інформатика: теорія, практика, олімпіади*, *Metod-kopilka.ru* *Інформатика для всіх тощо*. Легкість створення власної мережної спільноти (групи) не викликає жодних сумнівів. На малюнку 12 продемонстровано процес створення такої спільноти в мережі *Вконтакті*.

Можливість організації неперервного навчання. Можливість постійної взаємодії студентів і викладачів у мережі в зручний для них час забезпечує неперервність навчального процесу, з'являється можливість детальної організації роботи індивідуально з кожним зі студентів, що цілковіто відповідає концепції РОН. Крім цього, дискусії, обговорення, діалоги, розпочаті під час аудиторних занять, можуть бути продовжені в соціальній мережі, що дозволяє студентам більше часу перебувати в процесі обговорення навчальних питань, що забезпечує краще засвоєння матеріалу й активну позицію студента під час навчання. Інформаційна підтримка навчального курсу в соціальній мережі дозволяє студентам, які пропустили заняття, не впадати з освітнього процесу, брати участь в обговореннях і виконувати завдання вдома.

Широкі демонстраційні можливості. Навчання з використанням соціальних мереж дозволяє подолати технічні труднощі оснащення навчальних аудиторій необхідним обладнанням для демонстрації наочних матеріалів в електронному вигляді: різноманітними файлами, посиланнями на скачування файлу з файлообмінника, посиланнями для перегляду вже завантаженого файлу – викладач безперешкодно ділиться зі студентами, а ті, у свою чергу, мають можливість ознайомиться зі змістом файлу у будь-який зручний час. Економія паперу також є досить важливим аргументом „за“ використання соціальних мереж при поширенні наочного роздаткового матеріалу, оскільки є можливість прикреплення різних файлів, зокрема текстових документів, брошур, фото, аудіо-, відеоматеріалів (мал. 15).

даток „Бібліотека“). У цьому додатку в категорії „Комп’ютери і Інтернет“ розміщується ресурс електронних варіантів цікавих підручників для самостійного вивчення, можна знайти і скачати велику кількість цікавої літератури (мал. 13).

Систематичне розміщення відеоуроків, навчально-методичних матеріалів у профілі групи, їх постійне поповнення сприяє створенню потужного електронного дидактичного ресурсу при вивчені дисциплін комп’ютерного циклу, що сприяє ефективності РОН студентів в аграрному коледжі.

У контексті підготовки майбутніх фахівців аграрного сектору до професійної діяльності зазначимо: студенти аграрного коледжу, які активно використовують соціальні мережі в освітніх цілях, вчаться використовувати соціальні мережі і в подальшій професійній діяльності. Можна стверджувати, що соціальні мережі – це постійна освіта для дорослих, освіта протягом усього життя.

Незаперечною перевагою соціальних мереж є те, що вони – безкоштовний ресурс. Найчастіше аграрні коледжі не можуть дозволити собі покупку дорогого програмного забезпечення для організації інформаційно-освітнього середовища коледжу. У такому разі соціальні мережі будуть незамінним помічником в організації інтерактивної віртуальної взаємодії студентів і викладачів. Безсумнівним позитивним моментом є гарне ставлення, бажання і

Педагогіка школи

Педагогіка: інноваційні технології

готовність студентів до здійснення навчальної діяльності з використанням соціальної мережі.

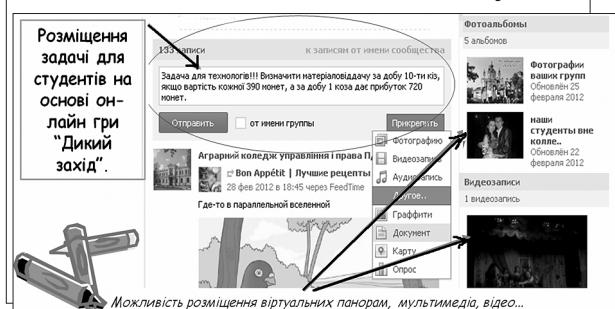
Поряд з окресленими позитивними аспектами відзначимо, що використання в освітньому процесі аграрних коледжів соціальних мереж має ряд недоліків: відсутність інструментарію, розробленого спеціально в навчальних цілях (наприклад, ведення електронної відомості чи журналу), відсутність доступу до соціальних мереж із деяких навчальних аудиторій, більший обсяг розважального контенту порівняно з освітнім тощо. Проте соціальні мережі – потужний та ефективний інструмент, що має широкий спектр можливостей та унікальних позитивних особливостей, потенціал яких доцільно використовувати при вивченні дисциплін комп’ютерного циклу.

Варто акцентувати увагу і на тому, що соціальні мережі мають у своїх додатках різноманітні *он-лайн ігри*, дидактичні можливості яких доцільно використовувати у навчанні інформатики: на їх основі можна створити потужний ресурс дидактичних задач і запропонувати студентам їх вирішити. Цим забезпечується метод „*граючись – навчаємося*”, який активізує навчально-пізнавальну діяльність студентів і розвиває логічне мислення, інформаційну культуру та культуру інтерактивного спілкування в мережі. У практиці нашого коледжу використовується он-лайн гра „Дикий захід”, на основі якої розв’язуються різно-

Мал. 14. Он-лайн гра „Дикий захід”

Мал. 15. Розміщення завдань для студентів

Можливість розміщення віртуальних панорам, мультимедіа, відео...

Мал. 16. Культури

Мал. 17. Магазин

манітні дидактичні задачі з багатьох дисциплін (мал. 14).

Гра он-лайн – це унікальна віртуальна діяльність, що позитивно впливає на психічний розвиток студентів, перетворює навчання в радісний процес і непомітно для них сприяє засвоєнню програмного матеріалу, формуючи необхідні вміння і навички. Хід такої гри забезпечує: дії учасників за ігровими правилами, розгортання ігрового сюжету, підведення підсумків, самооцінку гравців, аналіз ігрової ситуації, навчально-пізнавальні підсумки гри.

Під час он-лайн гри особлива увага приділяється формуванню вмінь і навичок приймати рішення за умови взаємодії, суперництва і конкуренції між активно діючими особами – віртуальними персонажами.

Загальний принцип вибору й побудови мотиваційних ситуацій на основі он-лайн ігор полягає в їх професійній спрямованості, що дозволяє володіти увагою студентів та утримувати її не лише протягом усього заняття, але й позаудиторний час.

На малюнку 15 зображене приклад розміщеного в грі „Дикий захід” завдання для студентів спеціальності „Організація і технологія ведення фермерського господарства”.

Пропонуємо декілька варіантів задач на основі гри „Дикий захід”, які доцільно запропонувати студентам:

Задача 1. Посадіть 20 картоплин. Який прибуток ви отримаєте від урожаю картоплі? (мал. 16)

Задача 2. У вас є 500 монет. Що доцільніше посадити, щоб отримати більше прибутку, якщо у вас є 1 година? (мал. 16)

Задача 3. Визначити матеріаловіддачу за добу 10-ти кіз, якщо вартість кожної 390 монет, а за добу 1 коза дає прибуток 720 монет. (мал. 17).

Задача 4. Щоб придбати поросся, потрібно витратити 730 монет, а вівцю – 560. Свіння кожні 6 годин приносить прибуток 62 монети, а вівця кожні 2 години – 50 монет. Визначте, яка тварина дасть більший прибуток за одинаковий час, за умови, що ми

придбаємо 10 свиней та овець і триратимемо їх 24 години (мал. 17).

Подібні задачі викладачі інформатики разом із викладачами-предметниками можуть складати самостійно залежно від дидактичних цілей та освітніх результатів, які планують отримати під час такого інтерактивного навчання, тим самим формуючи потужний дидактичний ресурс.

Отже, доцільність та ефективність використання соціальних мереж як засобів РОН дисциплін комп’ютерного циклу в аграрному коледжі зумовлена наступними чинниками:

- майже кожен студент знайомий із мережею *Вконтакті* і більшість із них будуть раді, що зможуть використовувати цей сайт для навчання;
- студенти залучені в соціальні мережі більше, ніж у будь-які інші веб-ресурси;
- багато викладачів знають і використовують різні системи управління навчанням, але студенти, як правило, з'являються в них рідко, лише за необхідності, водночас у соціальних мережах вони бувають по кілька разів на день;
- соціальні мережі володіють функціоналом, що дозволяє оперативно ділитися зі студентами важливою інформацією і робити нагадування;
- навчаючись у соціальних мережах, студенти засвоюють навички інформаційної культури ХХІ століття: оволодіння засобами і способами комунікації з іншими людьми та пошук-аналіз інформації в епоху інформаційного суспільства;
- спільна робота з цікавими веб-ресурсами стає зручнішою, адже через соціальну мережу студенти і викладачі можуть обмінюватись корисними знахідками та обговорювати їх у мережі;
- он-лайн ігри із соціальних мереж доцільно використовувати в якості дидактичного ресурсу.

В останні роки у світовому педагогічному співтоваристві обговорюються питання застосування соціальних сервісів, зокрема соціальних мереж в освіті. Безумовно, соціальні мережі не можуть бути єдиним засобом мережевого навчання, проте їх освітні можливості недооцінені, особливо при організації РОН дисциплін комп’ютерного циклу в школах, коледжах, вищих. Сьогодні, як ніколи, залишається очевидним величезний потенціал соціальних мереж як платформи для розвитку дистанційного навчання. Студентами аграрних коледжів відзначаються численні позитивні моменти такої системи освіти, серед яких особливе місце займають неперервність та інтерактивність самого навчального процесу, можливість самостійного вибору навчальних ресурсів, часу і місця для виконання того чи іншого завдання, а також і те, що викладач стає набагато більшим до студентів.

Варто пам'ятати, що проблема взаємин і мотивації до навчання природним чином не може бути вирішена одним тільки впровадженням сучасних технологій, але вона значно спрощується за допомогою їх грамотного використання [4].

ЛІТЕРАТУРА

1. Воронкін О. С. Персональні навчальні мережі в системі дистанційної освіти / О. С. Воронкін // New information technologies in education for all: learning environment : збірник праць VI Міжнародної конференції, ITEA-2011, м. Київ, 22–23 листопада 2011 р. – К., 2011. – С. 202–208.
2. Данич В. Н. Этимология и развитие понятия „социальная сеть” / В. Н. Данич, А. А. Бельченко // Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції „Актуальні питання теорії та практики менеджменту”, 16–18 березня 2011 р. – С. 364–365.
3. Кононець Н. В. Педагогічні інновації вищої школи: ресурсно-орієнтоване навчання / Наталя Кононець // Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Полтава, 2012. – Вип. 54. – С. 76–80.
4. Патаракін Е. Д. Социальные сервисы Веб 2.0 в помощь учителю / Е. Д. Патаракін. – 2-е изд., испр. – М., 2007. – 64 с.

5. Фещенко А. В. Социальные сети в образовании: анализ опыта и перспективы развития / А. В. Фещенко // Открытое и дистанционное образование. – 2011. – № 3. – С. 44–50.
6. Doreen Bühnstedt, Philipp Scholl, Christoph Rensing, Ralf Steinmetz: Modeling Personal Knowledge Networks to Support Resource Based Learning. In: Klaus Tochtermann, Hermann Maurer: Proceedings of 9th International Conference on Knowledge Management and Knowledge Technologies (I-KNOW'09), p.309-316, Verlag der Technischen Universität Graz, Austria, Universiti Malaysia Sarawak, Malaysia, and Know-Center, Austria, September 2009.
7. Chang, Shu-Nu (2007). Teaching argumentation through the visual models in a resource-based learning environment / Asia-Pacific Forum on Science Learning and Teaching, Volume 8, Issue 1, Article 5 (June, 2007).
8. Lave J. Situated learning: legitimate peripheral participation / J. Lave, E. Wenger. – New York : Cambridge university press. – 1991. – 138 p.
9. Paul Maharg & Abdul Paliwala, Negotiating the Learning Process with Electronic Resources, in Effective Learning and Teac hing in Law 81, 84 (R. Burridge et al. eds., 2002).
10. Smith-Autard, Jacqueline. Resource-Based Teaching and Learning Ref: 199701Bi, University of Limerick, Ireland – 1997.

 Наталя Кононець
Социальные сети как средство ресурсно-ориентированного обучения дисциплинам компьютерного цикла в аграрных колледжах

В статье автор рассматривает социальные сети и их возможности в качестве средства организации ресурсно-ориентированного обучения. На примере применения социальной сети Вконтакте автор предлагает разнообразные способы и приемы организации обучения дисциплин компьютерного цикла.

Ключевые слова: социальная сеть, ресурсно-ориентированное обучение, дисциплины компьютерного цикла.

 Natalia Kononets
Social nets as method of resource-oriented learning subjects of computer cycle in agricultural colleges

In the article, the author analyzes social nets and their possibilities as method of organizing resource-oriented learning. In terms of using contacts with a social net the author proposes various methods and techniques for organization of learning computer-cycle disciplines.

Key words: social net, resource-oriented learning, disciplines of computer cycle.